

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.III.30.284/2024/2. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Dr. Tibold Ágnes bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Kálóczi, Petrovics és Marofka Ügyvédi Iroda

(Cím2,

ügyintéző: dr. Petrovics Bálint ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Szakáll Ügyvédi Iroda

(Cím3,

ügyintéző: dr. Szakáll Júlia ügyvéd)

A per tárgya: kölcsön megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Zalaegerszegi Törvényszék 3.Pf.20.013/2023/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Zalaegerszegi Járásbíróság 12.P.20.012/2022/16.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 61.530 (hatvanegyezer-ötszázharminc) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes jogelődje mint kölcsönadó és az alperes mint kölcsönvevő 2008. augusztus 19-én svájci frank alapú kölcsönszerződést kötöttek, amely alapján a felperes jogelődje 3.301.000 forint kölcsönt folyósított az alperes részére gépjárművásárlás céljából. A felperes jogelődje – az alperes fizetési kötelezettségének elmulasztása miatt – 2009. április 28-án a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta.

[2] A felperes jogelődje 2014. március 14-én a felperesre engedményezte az alperessel kötött kölcsönszerződésből követelését. A felperes és jogelődje közös nyilatkozata az alperestől a felpereshez „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

[3] A felperes 2017. november 15-i kérelmére a közjegyző fizetési meghagyást bocsátott ki az alperessel szemben a kölcsönszerződésből eredő 170.000 forint és járulékai megfizetése iránt. A fizetési meghagyás ellentmondás hiányában jogerőre emelkedett.

[4] A felperes 2021. december 22-én előterjesztett újabb kérelmére a közjegyző fizetési meghagyást bocsátott ki az alperessel szemben 2.351.125 forint tőke és a tőke után 2021. december 20-tól számított, a mindenkori jegybanki alapkamat kétszerese mértékű késedelmi kamat, valamint 757.308 forint lejárt késedelmi kamat megfizetésére.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes – a 2021. december 22-én kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásban – keresetében az alperessel kötött fenti kölcsönszerződés alapján 2.461.125 forint tőke és kamata megfizetésében kérte az alperes marasztalását.

[6] Az alperes ellenkérelme – többek között a kereseti követelés elévülésére is tekintettel – a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[8] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[9] A másodfokú bíróság ítéletének indokai szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az adott ügyben érvényesített követelés elévült. Kifejtette, hogy a 6/2022. számú Polgári Jogegységi Határozat (a továbbiakban: JEH) megállapításaiból következik egyrészt, hogy a felperes által 2017-ben kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásban kibocsátott fizetési meghagyás jogereje nem terjed ki az adott perben érvényesített követelésrészre, ezért a per megszüntetése ez okból nem volt indokolt. Másrészt utalt arra, hogy a még nem érvényesített követelésrészre újonnan megindított perben vizsgálhatók a keresettel érvényesített jog érdemben el nem bírált anyagi jogi feltételei, így az elévülés is. A JEH-ből azt is következőnek tartotta, hogy a részkövetelésre kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásban csak az érintett követelésrészt illetően kerültek elbírálásra a követelés anyagi jogi feltételei, az az eljárás ezért nem volt alkalmas az ott nem érvényesített követelésrésszel kapcsolatos igény elévülésének megszakítására a jogviszony azonossága okán.

[10] A másodfokú bíróság egyetértett ezért az elsőfokú bíróságnak az elévülés kérdésében kifejtett álláspontjával és azokkal az indokokkal is, amelyekre tekintettel a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú döntésében foglaltaktól eltért.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[11] A felperes felülvizsgálati kérelmében – tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes keresete szerinti marasztalását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[12] Állította, hogy a jogerős ítélet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (5) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 327. § (1) bekezdését sérti. Hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltér a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú döntésétől.

[13] Hangsúlyozta az adott ügyben és a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú határozatával lezárt eljárásban vizsgált jogkérdés azonosságát: a korábbi bírósági igényérvényesítés elévülést megszakító hatása kiterjed-e olyan követelésrészre, amelynek érvényesítésére az elévülési idő elteltét követően kerül sor. Hangsúlyozta, hogy a Kúria elvi jelentőségű álláspontja értelmében, perindítás esetén az elévülés megszakadása nem korlátozódik arra az összegre, amelynek megfizetése iránt a keresetet benyújtották.

[14] Kifejtette, hogy a fenti precedens határozat szerinti jogértelmezést nem írja felül a JEH, mert utóbbi kizárólag az anyagi jogerő fogalmáról és annak terjedelméről szól a követelés különböző eljárásokban, részekben történő érvényesítése esetén. Álláspontja szerint a JEH nem tartalmaz megállapítást a részkövetelés érvényesítésének elévülésre gyakorolt hatására, így az ebben a jogkérdésben nem hivatkozható.

[15] A felperes a felülvizsgálati kérelmével együtt felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett.

[16] A Kúria a Gfv.V.30.252/2023/4. számú végzésével a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján engedélyezte.

[17] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (3) bekezdésében meghatározott kötelező engedélyezési oknak a kérelem elbírálásakor megállapítható fennállása miatt engedélyezte. A jogerős ítélet ugyanis abban a jogkérdésben, hogy a bírósági igényérvényesítés elévülést megszakító hatása kiterjed-e egy olyan követelésrészre, amelynek érvényesítésére csak később, az elévülési idő elteltét követően kerül sor, eltért a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú közzétett határozatától.

[19] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az ott megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.

[20] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa az előtte jogegységi panasz tárgyában indult eljárásban vizsgálta a korábbi részkövetelésre irányuló igényérvényesítés elévülést megszakító hatását. A jogegységi panasz eljárás eredményeként az adott felülvizsgálati eljárás alatt, 2024. május 27-én meghozott és a Magyar Közlönyben 2024. július 18-án megjelent, Jpe.II.60.060/2023/7. számú jogegységi hatályú határozat (a továbbiakban: JPE határozat) megállapította egyfelől, hogy a Gfv.VI.30.232/2023/3. számú, jogegységi panasszal támadott ítélet jogkérdésben eltért a Pfv.V.22.146/2017/8. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett ítélettől; az eltérés azonban indokolt volt, ezért a Kúria a Gfv.VI.30.232/2023/3. számú ítéletét hatályában fenntartotta. A bíróságokra nézve kötelező jogértelmezésként megállapította továbbá a JPE határozat, hogy az azonos jogi alapon nyugvó, korábban perben vagy fizetési meghagyásos eljárásban nem érvényesített további követelés elévülését a korábbi részkövetelésre irányuló igényérvényesítés nem szakítja meg. Kimondta továbbá, hogy a Kúria Pfv.V.22.146/2017/8. számú ítéletének előzővel ellentétes jogértelmezése és a Kúria hasonló tartalmú határozatai nem hivatkozhatók a továbbiakban kötelező erejű határozatként.

[21] A JPE határozat indokolása szerint a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa az anyagi jogerőhatás érvényesülése tárgyában hozott 6/2022. Jogegységi határozatnak az anyagi jogerőhatás terjedelmét meghatározó indokolására is figyelemmel értelmezte a régi Ptk. 327. §-át, és jutott arra, hogy az elévülés megszakadása kizárólag a bírósági úton érvényesített követelésre nézve következhet be az igényérvényesítés időpontjában. Az indokolás azt is tartalmazta, hogy a korábbi bírósági igényérvényesítés elévülést megszakító hatása nem terjed ki arra a követelésrészre, amelynek érvényesítésére később került sor.

[22] A JPE határozatban foglaltakat a felperes felülvizsgálati kérelmének elbírálására konkretizáltan megállapítható volt, hogy az adott ügyben a jogerős ítéletben kifejtett jogi álláspont megfelelt a régi Ptk. 327. § (1) bekezdésének és a Kúria által a JPE határozatban megadott kötelező jogértelmezésnek. A felülvizsgálati kérelemben megjelölt közzétett kúriai határozat pedig – kötelező erejüként – már nem volt figyelembe vehető a felülvizsgálati kérelem elbírálásakor.

[23] Mivel a felperes kereseti követelésének elévülését nem szakította meg a korábbi fizetési meghagyásos eljárásban gyakorolt igényérvényesítés, az ügyben eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül következtettek a kereset megalapozatlanságára a követelés elévülése miatt. A JPE határozat eredményeként nem volt megállapítható az sem, hogy a jogerős ítélet eltért volna közzétett és irányadó kúriai határozattól.

[24] Mindezekre tekintettel a felperes által megjelölt régi Ptk. 327. § (1) bekezdése nem sérült, a másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes követelése elévült.

[25] Az előzőekben részletezettekből következően nem volt megalapozott a felülvizsgálati kérelemnek a Pp. 346. § (5) bekezdés megsértésére alapított érvelése sem, amelyet a felperes nem önálló jogszabálysértésként, hanem csupán a Kúria közzétett határozatától való eltéréssel összefüggésben állított.

[26] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[27] A Kúria az alperes ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg, amelynek megfizetésére a felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében köteles.

[28] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése és a 391. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[29] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A döntés elvi tartalma

[30] Az elévülés megszakadása kizárólag a bírósági úton érvényesített követelésre nézve következhet be az igényérvényesítés időpontjában. A korábbi bírósági igényérvényesítés elévülést megszakító hatása nem terjed ki arra a követelésrészre, amelynek érvényesítésére később került sor.

Budapest, 2024. december 3.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Tibold Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző